

Teknisk Gåta

*Den går upp och den går ner, och sen gör den inget mer.
Men är ändå den som är skillnaden mellan kyla och värme, öppet eller stängt.
Två sidor som blir ett, om man drar på rätt sätt.*

Blixtlåset

Föregångaren till dagens blixtlås uppfanns av en amerikan, Whitcomb L. Judson. Uppslaget till "spännet utan hakar", som det kallades, fick han då en av hans vänner hade problem med stel rygg och fick svårt att snöra upp skorna. Det nya spännet kunde man öppna med en hand. Den 29 augusti 1893 hade han patenterat sin uppfinning. År 1905 användes de tidigaste dragkedjorna inom klädesindustrin, då mest i skor och stövlar med långa skaft. 1910 hade han framställt "C- Curity"-dragkedjan som användes i byxor och skjortor. Men blixtlåset ansågs inte praktiskt förrän det 1913 förbättrades av Otto Fredrik Gideon Sundbäck, en svensk som arbetade i USA. Han började med att stansa ut häktorna och klämma fast dem i två tygband, som sedan kunde sys fast med maskin. Uppfinningen består av två parallella tygband på vilka finns fastsatta häkter som hakas fast i varandra med hjälp av en löpare. 1914 patenterade han sin dragkedja men eftersom den var dyr blev den inte så populär. När Amerika gick in i 1:a världskriget tog populariteten fart eftersom blixtlåset användes i overaller och sovsäckar. När freden kom gick marknaden ner, då började man sälja det i plånböcker m.m. I Sverige började blixtlås tillverkas 1931 av Gusums bruk.

Källor: Bra Böckers lexikon, The Grolier Multimedia Encyclopedia, www.saf.se, Uppfinningar A-Ö av Marianne Jonasson.